

[Inkarnace, víra a její vztah k minulosti]

8001

14. 2. 68

Názor Visser 't Hooftův (*Universitas* 18/1963, str. 215): křesťanství je univerzální a výlučné; zakládá se na božím zjevení, a proto nemůže vstupovat v žádnou syntézu s lidskými myšlenkovými systémy. – Tu je vlastně problematizována myšlenka inkarnace. Ať se pokoušíme jakkoliv postihnout okolnost, že víra nevyplývá z ničeho daného, že je nutně zakotvena mimo daný svět (tedy i mimo dané myšlení), nemůžeme přehlédnout, že se musí uplatňovat právě v tomto světě (a tedy i v určitém myšlení). Nejde ovšem popravdě o žádnou „syntézu“, ale o realizaci „vtělení“ určité nové struktury do kontextu, který je dán minulostí. Toto vtělení není možné bez minulosti a bez navázání na ni; ba dokonce se minulost stává teprve tím, čím vskutku „je“, teprve v tomto navázání a skrze ně. Každý nový čin, každá nová událost (a tou je každý čin víry, která je zakotvena mimo oblast daného) znamená tedy nutně (ze samé povahy věci) nejen popření, nýbrž zároveň potvrzení toho, co je dáno, co se už stalo. Nikoli tedy popření absolutní, nikoli potvrzení ve všem, nýbrž obojí zároveň – tedy rozdělení minulosti na to, co je potvrzeno, a na to, co je odmítnuto a rušeno.

680214